

асоциация на банките в България

ИКОНОМИКАТА И БАНКОВИЯТ СЕКТОР НА БЪЛГАРИЯ ПРЕЗ 2025 г.

СОФИЯ

ОСНОВНИ АКЦЕНТИ

- През 2025 г. българската икономика расте с 3,1% на годишна база
- Инфлацията се ускорява до 3,5% на годишна база през 2025 г.
- През 2025 г. нивото на безработицата е на ниво от 3,5%
- Бюджетният дефицит достига 3,0% от прогнозния БВП през 2025 г.
- В края на 2025 г. активите на банковата система нарастват с 18,5% до 227,0 млрд. лв. и представляват 100,1% от прогнозния БВП
- Банковият сектор отчита нетна печалба в размер на 3,628 млрд. лв. за 2025 г.
- През 2025 г. банковият сектор осъществява дейността си в условията на повишена несигурност във външната среда. Основната дейност на банковия сектор в България беше насочена към подготовката за приемане на еврото и присъединяването на страната към еврозоната.
- Влияние върху финансовия резултат на банковата система оказва двуцифреният ръст на обема на кредити във всички бизнес сегменти, което се отразява върху нетния лихвен доход и нетния доход от такси и комисиони. Въпреки повишената кредитна активност през 2025 г. печалбата на банковия сектор остана по-ниска от отчетената през предходната година.
- През 2025 г. кредитната активност нараства, както за фирмите, така и за домакинствата.
- Средните лихвени проценти по новодоговорените срочни депозити, както и средните лихвени проценти по новодоговорените фирмени кредити и жилищни кредити отчитат намаление в края на миналата година.

СЪДЪРЖАНИЕ

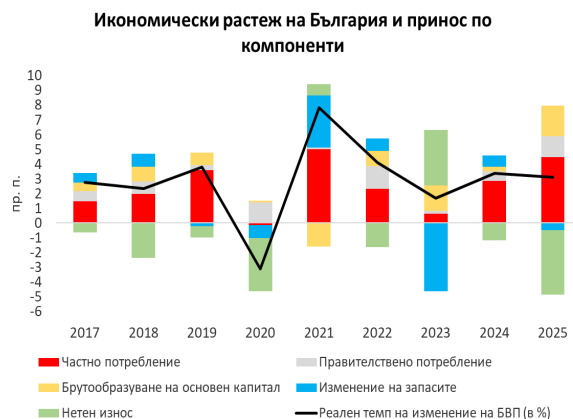
I. Икономиката на България	4
1. Икономически растеж.....	4
2. Инфлация.....	6
3. Пазар на труда.....	7
4. Държавен сектор.....	9
5. Капиталов пазар.....	9
II. Банковият сектор на България	12
1. Счетоводен баланс (Отчет за финансовото състояние).....	12
1.1. Активи.....	12
1.2. Пасиви.....	13
1.3. Собствен капитал.....	13
2. Отчет за приходите и разходите.....	14
2.1. Нетна печалба.....	14
2.2. Нетен лихвен доход.....	14
2.3. Нетен доход от такси и комисиони.....	15
2.4. Оперативни разходи и обезценки.....	15
3. Финансови показатели.....	17
3.1. Ликвидност.....	17
3.2. Капиталова адекватност.....	17
3.3. Рентабилност.....	18
4. Кредити и депозити.....	19
4.1. Кредити и депозити на домакинства.....	20
4.2. Кредити и депозити на нефинансови предприятия.....	21
5. Лихвени проценти.....	23
5.1. Лихвени проценти по депозити.....	23
5.2. Лихвени проценти по кредити.....	23
6. Платежна статистика.....	25

I. Икономиката на България

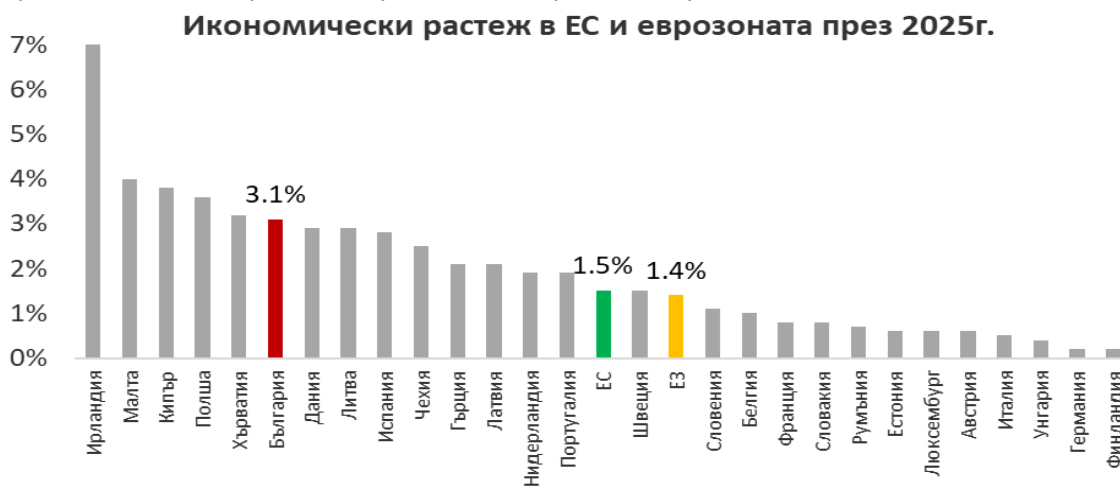
Икономически растеж

През 2025 г. брутният вътрешен продукт (БВП) на България отбелязва ръст от 3,1% на годишна база, според предварителните данни, публикувани от Евростат. Икономиката на ЕС и на еврозоната нараства съответно с 1,5% и 1,4% спрямо предходната година.

Източник: Евростат, собствени изчисления

Прогнози: Министерство на финансите, Пролетна прогноза.

Източник: Евростат, НСИ, предварителни данни

Предварителните данни на Евростат сочат, че растежът на България през 2025 г. е движен основно от частното потребление, бруто образуването на основен капитал и правителственото потребление.

През разглеждания период частното потребление, което включва потреблението на домакинствата и на нетърговските организации, обслужващи домакинствата (НТООД), се повишава със 7,8% на годишна база и допринася за годишния ръст на БВП с 4,5 процентни пункта (пр. п.) спрямо повишението от 4,9% и приносът от 2,9 пр. п. през 2024г.

През 2025 г. бруто образуването на основен капитал се повишава с 11,4% в сравнение с повишението от 1,5% през предходната година.

Потреблението на правителството увеличава своя темп на растеж до 7,0% на годишна база от 3,6% през предходната година, и е с принос от 1,4 пр. п. при 0,7 пр. п. година по-рано.

През 2025 г. износът на стоки и услуги намалява с -2,1% в сравнение с 1,8% през предходната година. Вносът се увеличава с 5,9% в сравнение с 3,9% през 2024 г. Нетният износ е с отрицателен принос (-4,4 пр.п.) за икономическия растеж. Търговският дефицит е -8,0% от БВП спрямо отчетения дефицит от -4,8% през 2024г.

Прогнозите на различни национални и международни финансови организации и институции допускат, че ръстът на икономиката на България ще бъде в границите между 2,6% и 3,1% през 2026 г. Очакванията са за ръст между 2,1% и 3,1% през 2027г.

Ключови показатели за икономиката на България

	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024	2025	2026F	2027F	2028F	
Брутен вътрешен продукт													
БВП (млн. лв.)	102,683	109,526	119,686	120,979	139,537	168,354	184,875	204,907	226,912				
БВП (реален темп на изменение на годишна база, в %)	2.7	2.3	3.8	-3.1	7.8	4.1	1.7	3.4	3.1				
										МФ (пролет 2026 г.)	2.6	2.5	2.5
										БНБ (декември 2025 г.)	3.1	3.1	-
										МВФ (януари 2026г.)	3.1	-	-
										СБ (януари 2026 г.)	2.9	3.1	-
										ЕК (есен 2025 г.)	2.7	2.1	-
										ЕБВР (февруари 2026 г.)	2.7	2.6	-
										ОИСР (декември 2025г.)	2.6	2.4	-
Принос по компоненти (процентни пункта):													
Крайно потребление - общо	2.7	2.3	3.8	-3.1	7.8	4.1	1.7	3.4	3.1				
Частно потребление (на домакинства и НТООД)	1.5	2.0	3.6	-0.2	5.0	2.3	0.6	2.9	4.5				
Крайно потребление на правителството	0.7	0.8	0.3	1.4	0.1	1.5	0.2	0.7	1.4				
Бруто образуване на основен капитал	0.6	1.0	0.9	0.1	-1.6	1.1	1.7	0.3	2.1				
Износ на стоки и услуги	3.7	1.2	2.6	-6.2	6.5	7.5	0.0	1.1	-1.2				
Внос на стоки и услуги	4.3	3.5	3.4	-2.6	5.8	9.1	-3.8	2.3	3.2				
Търговско салдо/БВП (в %)	-1.5	-4.8	-4.7	-3.1	-4.0	-5.9	-4.2	-4.8	-8.0				
Преки чуждестранни инвестиции в България (млн. евро)	1 605.6	967.5	1639.4	2 761.1	1 147.5	3 759.9	4 130.1	2 396.1	3 171.8				
Преки чуждестранни инвестиции в България/БВП (в %)	3.1	1.7	2.7	4.5	1.6	4.4	4.4	2.3	2.7				
Хармонизиран индекс на потребителските цени (ХИПЦ)													
(Годишен темп на изменение, средно за периода)	1.2	2.6	2.5	1.2	2.8	13.0	8.6	2.6	3.5				

Източник: НСИ, Евростат, БНБ

Прогнози: БНБ, МФ, МВФ, СБ, ЕК, ЕБВР, ОИСР

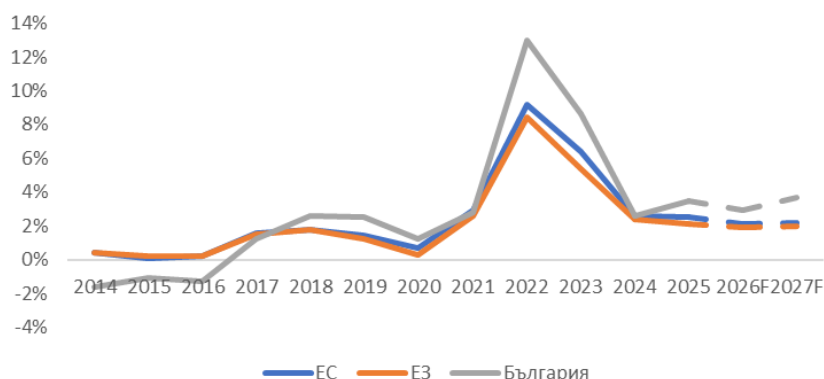
Инфлация

През 2025 г. средногодишното изменение на хармонизирания индекс на потребителските цени (ХИПЦ) в България се повишава от 2,6% през 2024 г. до 3,5%.

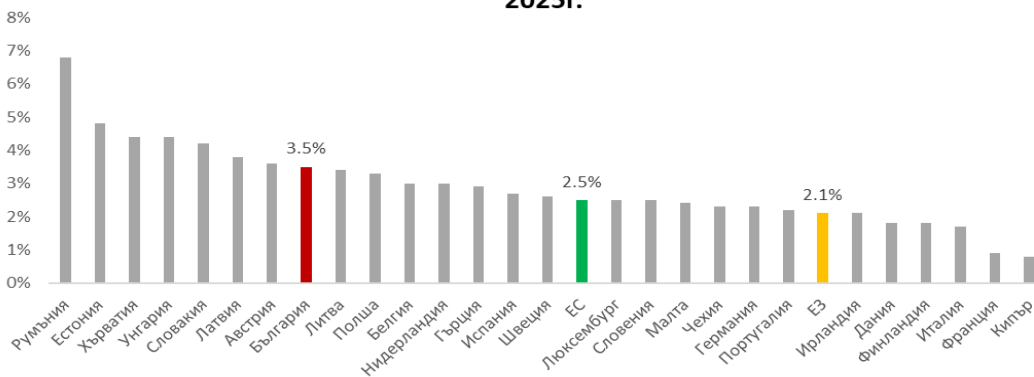
Нивото му е по-високо спрямо средната стойност от 2,1% за еврозоната и 2,5% за ЕС през 2025 г. България е на 8-то място сред страните с най-висока инфлацията в ЕС, като през 2024г. страната беше на 14-то място. През 2025 г. динамиката при инфлацията в България е във възходящ тренд, като повишението се дължи в преобладаваща степен на вътрешни структурни фактори, водещо значение, сред които имат повишените разходи за труд на единица продукция и значителен ръст на частното потребление, което позволява прехвърлянето на нарасналите разходи по веригата на предлагането към крайните цени.

В своята [Пролетна макроикономическа прогноза](#) МФ прогнозира повишаване на инфлацията в България, измерена чрез ХИПЦ, до 4,3% през 2026 г. и понижение до 3,8% през 2027г., и до 2,5% в края на 2028г. и 2029г.

Динамика на инфлацията в България, ЕС и еврозоната

Средногодишно изменение на ХИПЦ в ЕС и еврозоната през 2025г.

Източник: Евростат

Прогноза: ЕК, Есенна междинна икономическа прогноза, ноември 2025 г.

Пазар на труда

През 2025 г. безработицата, измерена като част от работната сила, намалява до 3,5%, спрямо 4,2% - ниво измерено през 2024г. По данни на НСИ, броят на безработните в България намаляват до 106,9 хил. души към края на м. декември 2025 г. от 127,4 хил. души в края на предходната година.

В своята Пролетна макропрогноза МФ прогнозира ниво на безработица от 3,4% през 2026 г., 2027 г. и 2028 г., както и понижаване до 3,3% през 2029г.

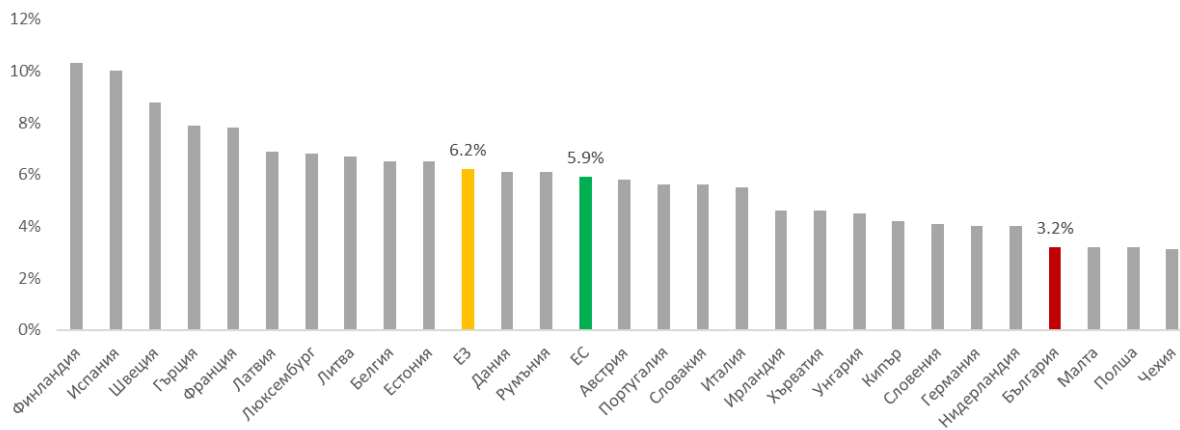
В края на 2025 г. делът на безработните младежи (под 25-годишна възраст) в България леко се увеличава до 13,1%, в сравнение с 12,3% в края на 2024 г. Средното ниво за страните членки на ЕС се увеличава до 15,2% през 2025 г. при 14,9% през 2024 г.

Към 2025 г. годишното повишение на средната работна заплата в България е от 11,5% на годишна база при 15,3% през 2024г.

Безработица в ЕС и еврозоната в края на декември 2025г.

Източник: Евростат, МФ, НСИ

Прогноза: МФ, Пролетна макроикономическа прогноза, 2026.

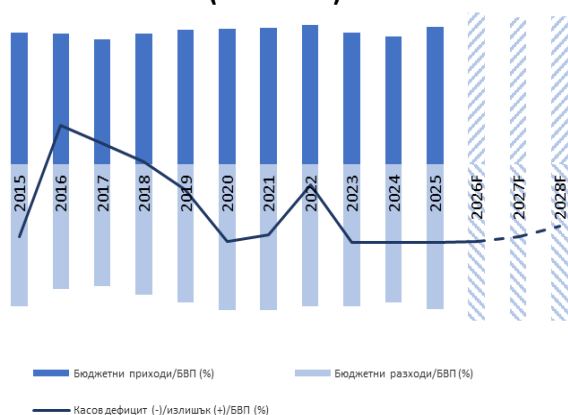

Държавен сектор

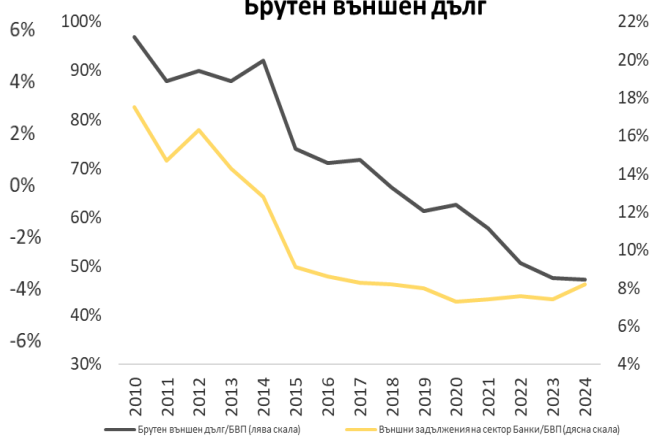
По предварителни данни на МФ държавният бюджет приключва 2025 г. с отрицателно салдо в размер на 6,8 млрд. лв. Дефицитът по консолидираната фискална програма (КФП) се равнява на 3,0% от прогнозния БВП.

През 2025 г. постъпилите приходи и помощи по КФП са в размер на 86,1 млрд. лв. (37,9% от прогнозния БВП). Съпоставени спрямо предходната година, постъпленията нарастват с 14,1 млрд. лв. (19,6%). Ръст се отчита при данъчните приходи, които имат най-съществен принос, неданъчните приходи и постъпленията в частта на помощите и даренията. Разходите по КФП (вкл. вноската в бюджета на ЕС) за 2025 г. възлизат на 90,9 млрд. лв. (40,1% от БВП). Съпоставени спрямо предходната година, разходите нарастват с 12,7 млрд. лв. (16,2%). В отделните разходни показатели нарастване има поради основно влезли в сила нормативни актове, вкл. промени в пенсионната сфера, разходи по реализирането на одобрени от Народното събрание инвестиционни проекти в сферата на отбраната и други инвестиционни разходи, влезли в сила увеличени размери на възнагражденията в редица администрации и други. Размерът на фискалния резерв към края на 2024 г. е 17,5 млрд. лв., като се увеличава спрямо нивото от 11,9 млрд. лв. края на 2024г.

Бюджетни приходи, разходи и салдо
(% от БВП)

Брутен външен дълг

Източник: МФ, Евростат, БНБ

Прогноза: МФ, Есен 2025 г.

Стойността на brutния външен дълг през 2025 г. е 58,6 млрд. евро (50,5% от БВП), в сравнение с 50,7 млрд. евро (48,3% от БВП) преди година. Външните задължения на сектор Други парично-финансови институции са 9,3% от БВП, при 8,0% от БВП в края на 2024г.

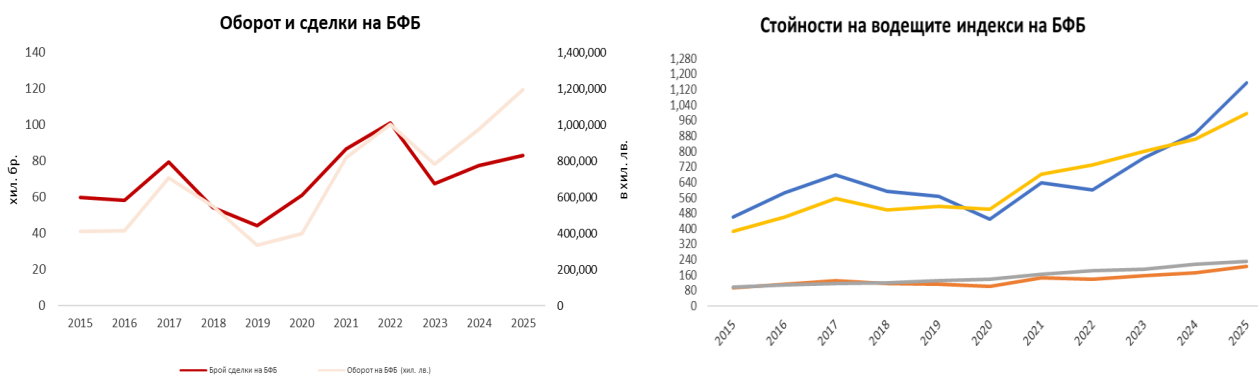

Капиталов пазар

През 2025 г. основните индекси на Българска фондова борса (БФБ) се изменят, както следва: SOFIX се повишава с 29,5%, BGBX40 повишава с 18,6% стойността си, BGREIT се повишава със 7,6%, а BGTR30 нараства с 15,2%, beamX повишава стойността си с 12,3% спрямо 2024г.

Българският индекс SOFIX е сред добре представящите се индекси в региона на Централна и Източна Европа (ЦИЕ), като заема 7-мо място. Към 31 декември 2025 г. пазарната капитализация на БФБ (Основен пазар BSE, Алтернативен пазар BaSE, Пазар за растеж beam, MTF BSE International) се повишава със 17,2% на годишна база до 20,5 млрд. лв. (9,3% от БВП) от 17,5 млрд. лв. (8,5% от БВП) в края на 2024г.

Оборотът на БФБ (Основен пазар BSE и Алтернативен пазар BaSE) се увеличава до 1 101,7 млн. лв. (1 195,8 млн. лева на всички пазари), а броят на сделките се увеличава с 9,0% на годишна база до 69 280 броя (и със 7,3% на годишна база до 82 972 на всички пазари), според данните на БФБ. През 2025 г. банките, членове на БФБ, формират 16,2% от оборота и 4,5% от общите сделки на всички пазари на БФБ. През предходната година банките, членове на БФБ, реализираха 17,2% от оборота и склучиха 3,9% от всички сделки.

Източник: БФБ, МФ, Bloomberg, собствени изчисления

Ключови показатели за капиталовия пазар в България											
	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024	2025
Капиталов пазар											
Пазарна капитализация/БВП	9,6%	10,2%	24,2%	24,3%	23,2%	23,6%	23,2%	18,50%	8,37%	8,53%	9,33%
SOFIX	460,90	586,43	677,45	594,46	568,14	447,53	635,68	601,49	765,12	892,74	1156,43
BGBX40	92,82	111,30	132,00	115,91	111,83	101,38	143,68	139,28	157,87	171,82	203,81
BGREIT	97,03	108,11	116,10	121,07	130,03	137,69	163,98	183,17	190,30	214,66	230,91
BGTR30	383,82	459,19	555,98	496,14	516,28	499,17	682,96	731,20	799,44	863,62	994,95
beamX	-	-	-	-	-	-	-	-	101,85	98,95	111,09
Оборот на БФБ (хил. лв.)	410,800	416,003	705,851	550,041	333,574	397,500	818,964	1,004,390	784,243	975,217	1,195,855
Брой сделки на БФБ	60,047	58,442	79,629	54,341	44,167	61,173	86,863	101,024	67,641	77,350	82,972

Източник: БФБ, Bloomberg, собствени изчисления

№	Държава	Индекс	31 декември 2024 г.	30 юни 2025г.	30 септември 2025 г.	31 декември 2025 г.	Изменение през четвъртото тримесечие на 2025 г.	Изменение от началото на годината
1	Чехия	PX	1,760.00	2,157.20	2,330.40	2,685.70	15.25%	52.60%
2	Словения	SBVOP	1,669.70	2,278.30	2,504.90	2,504.00	-0.04%	49.97%
3	Полша	WIG	79,574.30	104,571.80	106,364.00	117,240.00	10.23%	47.33%
4	Румъния	BET	16,720.20	18,740.50	21,337.00	24,439.00	14.54%	46.16%
5	Гърция	ASE	1,456.20	1,868.30	2,034.20	2,120.70	4.25%	45.63%
6	Унгария	BUX	79,332.50	97,667.50	98,872.00	111,032.00	12.30%	39.96%
7	България	SOFIX	892.74	1,025.22	1,072.54	1,156.40	7.82%	29.53%
8	Хърватия	CROBEX	3,191.10	3,603.50	3,798.10	3,857.20	1.56%	20.87%
9	Сърбия	BELEX	2,453.68	2,705.33	2,820.76	2,849.71	1.03%	16.14%
10	Турция	XU 100	9,831.50	9,948.51	11,012.00	11,262.00	2.27%	14.55%
11	Словакия	SAX	295.04	296.32	269.03	294.00	9.28%	-0.35%
12	Северна Македония	MBI 10	10,202.00	10,567.00	10,347.00	10,055.00	-2.82%	-1.44%
13	Русия	MOEX	2,884.43	2,847.44	2,684.60	2,766.62	3.06%	-4.08%

Източник: БФБ, Bloomberg, собствени изчисления

II. Банковият сектор на България

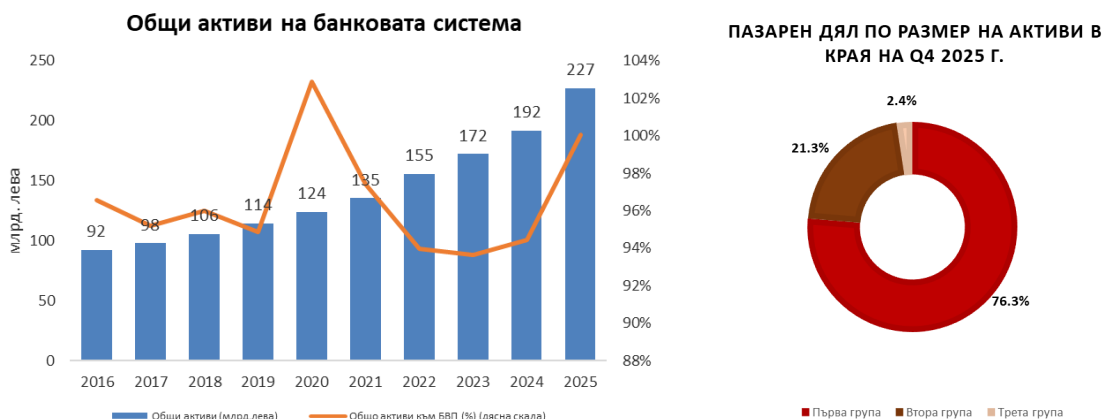
През 2025г. икономиката на България продължи да расте, представяйки се значително над средните нива за ЕС и еврозоната. Инфлацията остана над средната за ЕС и еврозоната, като проинфлационната среда се обуславя в преобладаваща степен от вътрешни структурни фактори, водещо значение, сред които имат повишените разходи за труд на единица продукция и значителен ръст на частното потребление, което позволява прехвърлянето на нарасналите разходи по веригата на предлагането към крайните цени. По-силното представяне на икономиката, повишеното потребление и растежа на разполагаемия доход се отразяват положително и върху резултатите и дейността на банковия сектор. Въпреки икономическите предизвикателства, свързани с несигурната международна обстановка, в т.ч. в близост до България, банковият сектор остава стабилен и запазва солидна капиталова и ликвидна позиция.

През 2025 г. основната дейност на банковия сектор в България беше насочена към подготовката за приемане на еврото и присъединяването на страната към еврозоната. Банковите институции работеха по адаптиране на своите информационни системи, счетоводни и платежни процеси, както и по осигуряване на готовност за двойно обозначаване на цените и безпроблемно конвертиране на левове в евро. Значителни усилия бяха насочени и към координация с Българска народна банка, европейските институции и другите участници във финансовия сектор, за да се гарантира стабилност на банковата система и плавен преход към новата валута.

Счетоводен баланс (Отчет за финансовото състояние)

Активи

Ръстът на активите на банковия сектор през 2025 г. е от 18,5% на годишна база, като те достигат 227,0 млрд. лв. Делът на активите на 23-те банки, опериращи в България, спрямо прогнозния БВП възлиза на 100,1%.

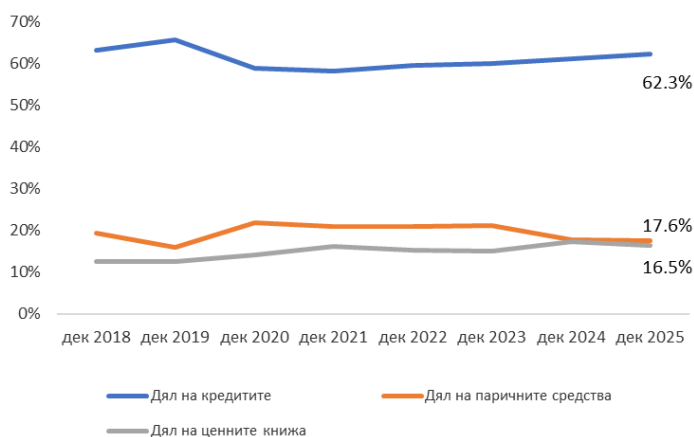
Източник: БНБ, МФ, собствени изчисления

Пазарният дял на петте най-големи банки по размер на активите се намалява до ниво от 76,3%, спрямо 76,8 – ниво отчетено в края на 2024г. Пазарният дял на банките от втора група се увеличава до ниво от 21,3%, спрямо 20,7% през предходната година. Активите на клоновете на чуждестранни банки леко намаляват от 2,5% в края на 2024г. до 2,4% от общите активи на системата в края на 2025г.

Делът на кредитите и авансите от общите активи се повишава леко от 61,2% до 62,3% в края на декември 2025 г. Делът на паричните средства намалява от 17,8% до ниво от 17,6%, а този на портфейлите с ценни книжа намалява от 17,3% до 16,5%.

Дял на кредитите, паричните средства и ценните книжа спрямо общите активи към края на 2025

Източник: БНБ, собствени изчисления

Пасиви

Общата сума на пасивите на банковата система възлиза на 197,3 млрд. лв., като нараства със 17,1% спрямо края на 2024 г. На банките от първа група се падат 77,9% (153,7 млрд. лв.), на втора група – 19,5% (38,5 млрд. лв.), а останалите 2,6% (5,1 млрд. лв.) – на банките от трета група.

Депозитите формират 96,5% от общата сума на пасивите в банковия сектор. От статията „Депозити“ в отчета за финансовото състояние на системата става ясно, че тяхната стойност се повишава с 16,9% на годишна база до 190 млрд. лв. Преди година делът на депозитите в общата сума на пасивите бе 96,7%.

Собствен капитал

Към края на 2025 г. собственият капитал на банковата система нараства с 28,3% на годишна база от 23,2 млрд. лв. в края на 2024г. до 29,7 млрд. лв. Нивото на

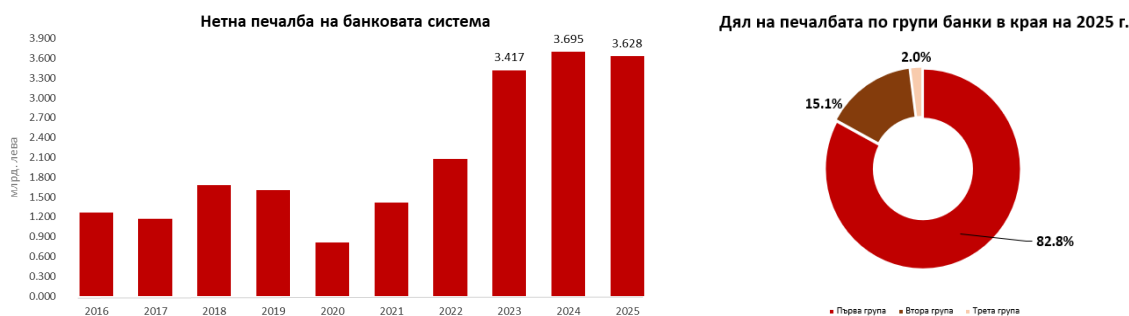
собствения капитал на банките от първа група възлиза на 19,5 млрд. лв., а на втора група – на 9,8 млрд. лв.

Отчет за приходите и разходите

Нетна печалба

През 2025 г. банковият сектор реализира нетна печалба в размер на 3,628 млрд. лв. в сравнение с 3,695 млрд. лв. през предходната година. Това е намаление от 1,8% на годишна база.

Въпреки повишената кредитна активност през 2025 г. печалбата на банковия сектор остана по-ниска от отчетената през предходната година. В същото време високите разходи за обезценки и по-несигурната външна икономическа среда оказват допълнителен натиск върху банковата система, което прави управлението на риска и поддържането на стабилна капиталова позиция ключови за устойчивостта на сектора.

Източник: БНБ, собствени изчисления

Банките от първа група генерират 82,8% от печалбата за 2025 г., втора група – 15,1%, а трета – 2,0%. За сравнение, в края на 2024г. петте най-големи банки по размер на активите формират 80,0% от положителния финансов резултат след данъци, банките от втора група – 17,4%, а банките от трета група – 2,6%.

Нетен лихвен доход

Към края на 2025 г. размерът на нетния общ оперативен доход на банковата система нараства с 2,5% на годишна база до 8,061 млрд. лв. спрямо 7,867 млрд. лв. една година по-рано.

През 2025 г. нетният лихвен доход на банките се повишава с 1,3% на годишна база до 5,638 млрд. лв. от 5,565 млрд. лв. в края на 2024г.

Нивото на нетния лихвен доход се формира от разликата между приходите от лихви и разходите за лихви. Към 31 декември 2025 г. приходите от лихви се покачват с 2,3% на годишна база до 6,878 млрд. лв. Разходите за лихви възлизат на 1,240 млрд. лв., като нарастват със 6,8% на годишна база.

В края на 2025 г. нетният лихвен доход формира 69,9% от нетния общ оперативен

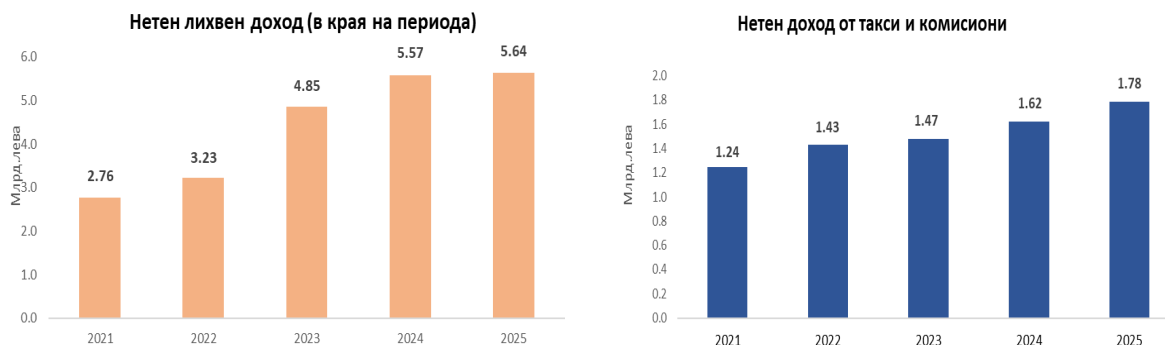
доход на банковата система.

Нетен доход от такси и комисиони

В края на 2025 г. нетният доход от такси и комисиони расте с 10,1% на годишна база (при ръст от 9,9% в края на 2024 г.) до 1,783 млрд. лв. при 1,620 млрд. лв. преди година.

Приходите от такси и комисиони се повишават с 11,6% до 2,322 млрд. лв. (повишението през 2024г. беше 11,7%). Разходите за такси и комисиони се повишават с по-бърз темп – от 16,9% на годишна база до 538,2 млн. лв.

Нетният доход от такси и комисиони формира 22,6% от нетния общ оперативен доход на банковата система през 2025 г.

Източник: БНБ, собствени изчисления

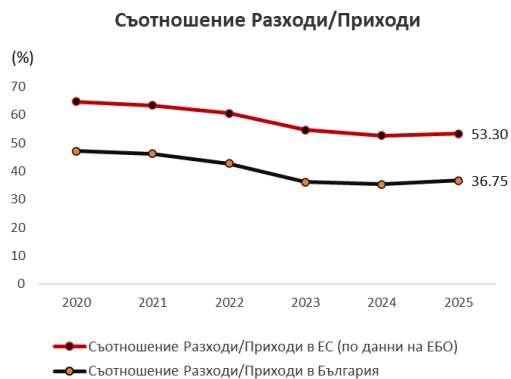
Оперативни разходи и обезценки

В края на 2025 г. административните разходи, към които се причисляват разходите за персонал, са със 6,8% по-високи спрямо 2024 г., като достигат 2,632 млрд. лв. Общите оперативни разходи, като сума от административните разходи и амортизацията, се повишават със 6,3% на годишна база до 2,963 млрд. лв.

Банковият сектор начислява повече обезценки спрямо миналата година. Разходите за обезценка на финансови активи, които не се отчитат по справедлива стойност в печалбата или загубата се увеличават от 659,3 млн. лв. година по-рано до 752,8 млн.лв.

Данъчните разходи, свързани с печалбата или загубата от текущи дейности на банковата система, нарастват от 568,0 млн. лв. през 2024г. до 585,7 млн. лв. през 2025 г.

Съотношението Разходи/Приходи за банковата система към края на 2025 г. се увеличава от 35,4% към края на 2024г. до 36,8%.

Източник: БНБ, ЕБО, собствени изчисления

Финансови показатели

Ликвидност

Ликвидният буфер и нетните изходящи ликвидни потоци в края на 2025 г. възлизат на 68,6 млрд. лв. и 24,5 млрд. лв., показват данните на БНБ. Коефициентът на ликвидно покритие (LCR) е 280,6% в сравнение с 241,0% в края на 2024г.

Отношение на ликвидно покритие (LCR)

Източник: БНБ, ЕЦБ

Капиталова адекватност

През 2025 г. банковият сектор продължава да поддържа солидна капиталова позиция, поддържайки съотношенията на капиталова адекватност и ликвидно покритие значително над регулаторните изисквания на системно и на местно ниво, а също така и спрямо средното равнище за европейските банки.

В края на 2025 г. съотношението на базовия собствен капитал от първи ред (т.нар. СЕТ 1) за цялата банкова система се увеличава до 24,89% от 21,03%, колкото бе в края 2024г. При банките от първа група показателят намалява до 20,02% от 20,14%, а при втора се увеличава от 24,64% до 45,01%.

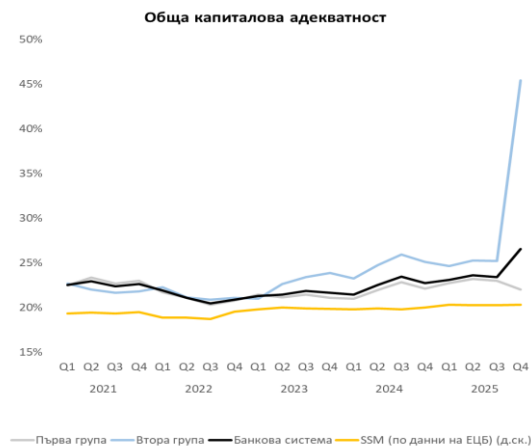
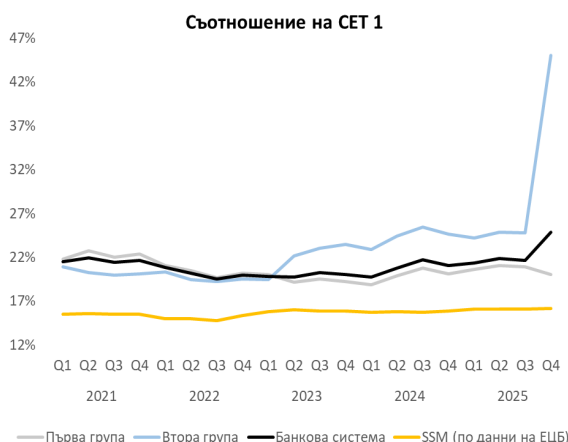
На системно ниво съотношението на обща капиталова адекватност се повишава до 26,56% от 22,70%. Към края на 2025 г. за банките от първа група нивото е 22,00%, а за втора – 45,43%, в сравнение с 22,10% и 25,10%, съответно, година по-рано.

Влиянието на редица регулации и регулаторни изисквания, в т.ч. свързани с въвеждането на еврото, оказват влияние върху представянето на банковия сектор.

През 2025 г. шест банки са определени от БНБ като банки със системно значение

на местно ниво (ДСЗИ), като нивата на буфера за ДСЗИ са в интервала 0,50%-1%. От 1 януари 2025 г. антицикличният капиталов буфер се запазва на ниво 2%, след като беше увеличен от БНБ от 1 октомври 2023г. Тези промени оказаха въздействие върху капиталовите индикатори на банковия сектор през изминалата година.

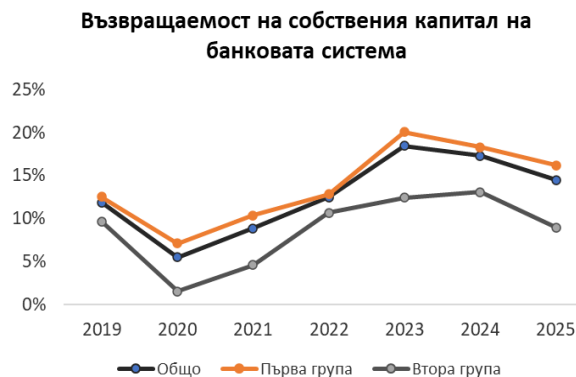
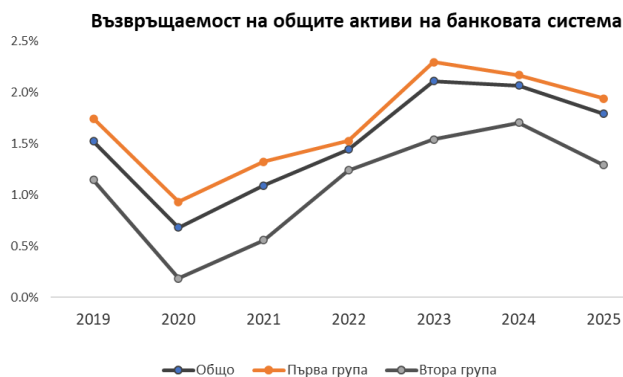

Източник: БНБ, ЕЦБ

Рентабилност

Към 31 декември 2025 г. нивото на показателя за възвръщаемост на активите (ROA) намалява до 1,8% от 2,1% към 31 декември 2024г. Стойността на ROA е 1,9% за банките от първа група и 1,3% за банките от втора група към края на декември 2025 г.

Възвръщаемостта на капитала (ROE) намалява от 17,3% до 14,5% към края на 2025 г. За банките в България от първа група стойността на ROE е 16,2%, а за втора група – на 9,0% в края на 2025 г.

Източник: БНБ, собствени изчисления

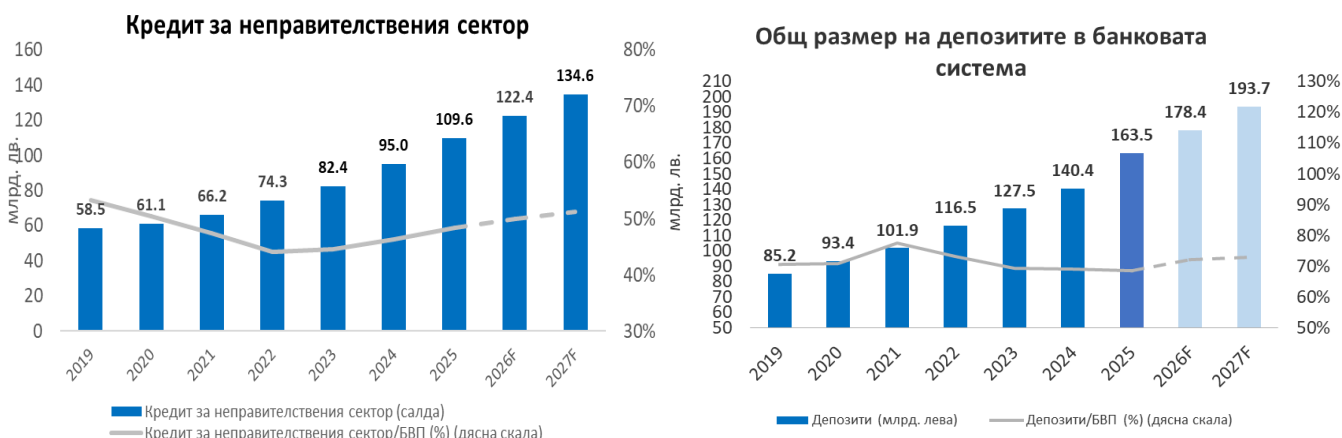

Кредити и депозити

Изминалата година се характеризира с висока кредитната активност вследствие на продължителното въздействие на фактори както от страна на търсенето, така и на предлагането на кредити. Търсенето на кредит е подкрепено от ниските лихвени проценти и нарастването на разполагаемия доход на икономическите агенти, докато предлагането се стимулира от високата ликвидност на банковата система, стабилната капиталова позиция и засилената конкуренция между банките.

В края на декември 2025 г. по данни на паричната статистика на БНБ общата сума на кредитите за неправителствения сектор (нефинансови предприятия и домакинства) нараства с 15,5% на годишна база, достигайки 109,6 млрд. лв.

Депозитите, привлечени от банките, продължават да нарастват. В края на 2025 г. общата сума на депозитите в банковата система достига 163,5 млрд. лв., отбелязвайки годишен ръст от 16,4%. Съотношението на депозитите към БВП възлиза на 72,1% в края на 2025 г. при 68,5% преди година.

Източник: БНБ, НСИ, МФ, собствени изчисления

Прогнози: БНБ за темпа на прираст, декември 2025 г., МФ за размера на БВП, пролет 2026 г.

Към края на 2025 г. необслужваните кредити, като дял, продължават да намаляват спрямо 2024г. Към 31 декември 2024 г. обемът на необслужваните кредити (с просрочие над 90 дни; без централни банки и кредитни институции) в абсолютна стойност леко се увеличава от 2,159 млрд. лв. до 2,245 млрд. лв.

Делът на необслужваните кредити средно за банковата система спада от 1,79% в края на 2024г. до 1,55% в края на 2025 г., според изчисления на базата на данни от управление „Банков надзор“ на БНБ.

При нефинансовите предприятия делът на необслужваните кредити се понижава от 2,30% до 2,16%. При потребителските кредити нивото намалява от 3,60% до 3,34%. Делът на необслужваните жилищните кредити е 0,32% спрямо 0,44% преди 12 месеца.

Към края на декември 2025 г. необслужваните фирмени кредити леко се увеличават от 1,214 млрд. лв. година по-рано до 1,238 млрд. лв. Необслужваните потребителски кредити се увеличават от 759,6 млн. лв. до 799,2 млн. лв., а необслужваните жилищни

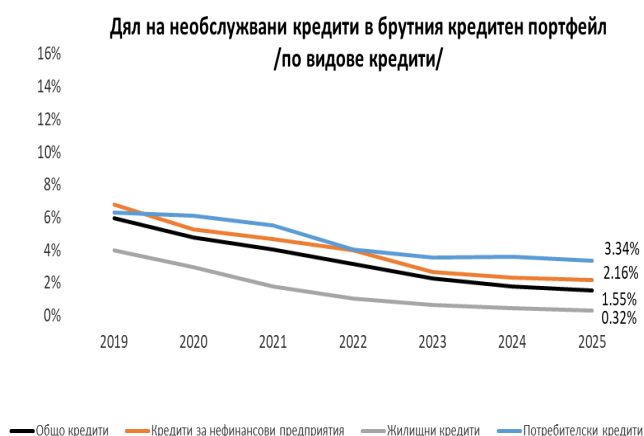

кредити отбелязват понижение от 120,4 млн. лв. в края на 2024 г. до 112,9 млн. лв. в края на 2025 г.

При банките от първа група делът на необслужваните брутни кредити спада от 1,52% към края на 2024г. до 1,23% към края на 2025 г., докато при банките от втора група съотношението леко се увеличава от 3,09% до 3,31%.

Нивото на необслужвани кредити е под средното за ЕС, като банковата система в България продължава да поддържа по-висока степен на покритие с обезценка на брутните необслужвани кредити в сравнение със средното ниво за страните от ЕС.

Към края на 2025 г. степента на покритие на брутните необслужвани кредити и аванси в българската банкова система е на ниво от 86,02% при 86,20% година по-рано.

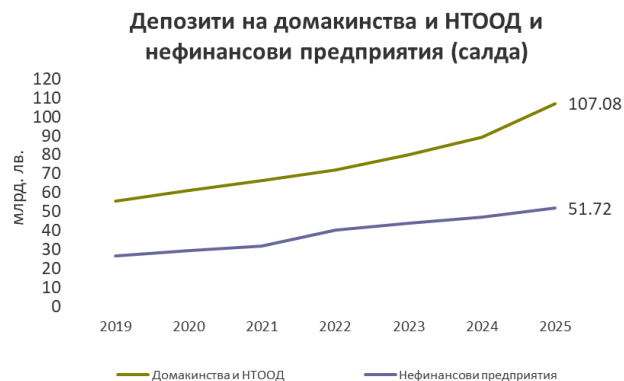
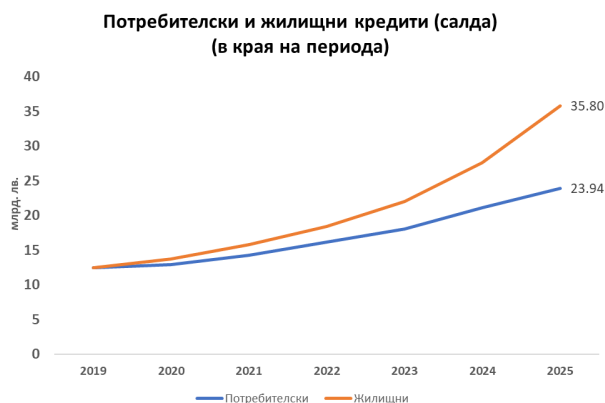

Източник: БНБ, ЕЦБ, собствени изчисления

Кредити и депозити на домакинства

В края на 2025 г. потребителските кредити, отчитани като салда, нарастват с 13,5% на годишна база (при ръст от 16,9% на годишна база през 2024г.) до 23,9 млрд. лв.

Жилищните кредити (салда) се повишават с 29,8% на годишна база (при ръст от 25,2% преди година), като достигат 35,8 млрд. лв.

Източник: БНБ, собствени изчисления

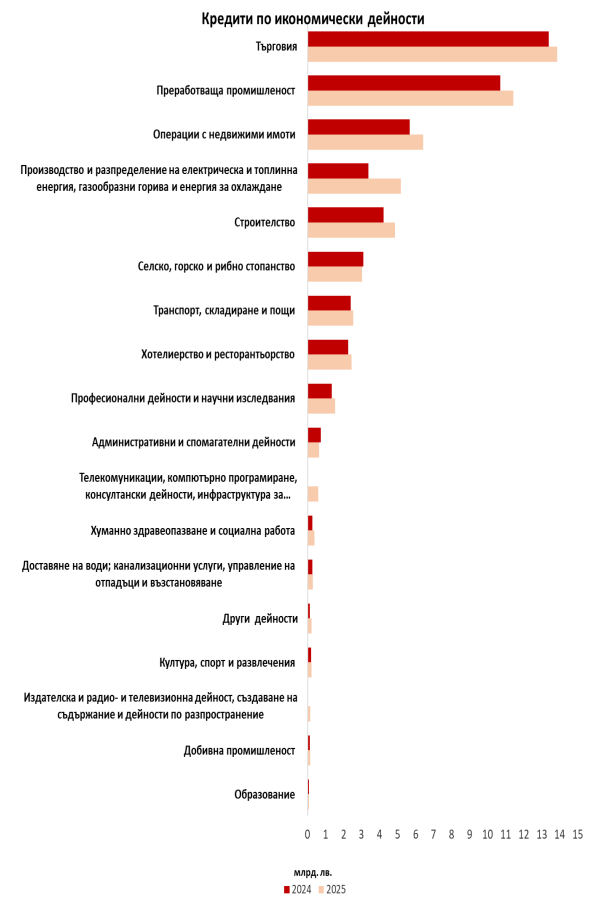
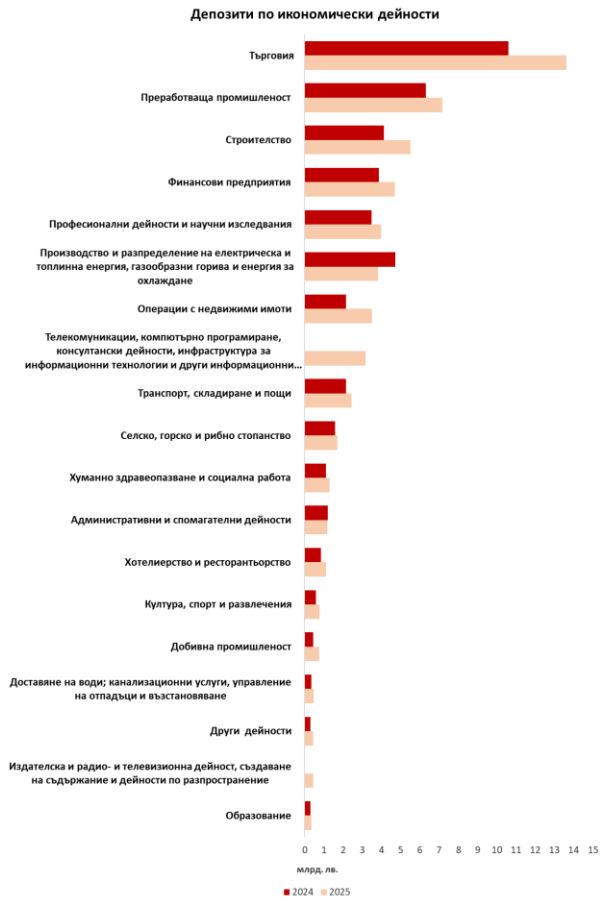
В края на 2025 г. общата сума на депозитите на домакинства и сектор НТООД нараства с 19,8%, в сравнение с ръст от 11,8% в края на 2024г. Депозитите на домакинствата достигат 107,08 млрд. лв., което представлява 47,2% от прогнозния БВП при 44,4% от БВП преди година. Делът на сектор „Домакинства“ в общата сума на депозитите в банковата система е 65,5%.

Кредити и депозити на нефинансови предприятия

През 2025 г. общата сума на депозитите на нефинансовите предприятия се повишава с 10,2 % на годишна база до 51,7 млрд. лв. (31,6% от прогнозния БВП) при ръст от 7,1% в края на 2024г.

През изминалата година кредитите за нефинансови предприятия, отчитани като салда, нарастват с 10,1% на годишна база (спрямо 10,4% на годишна база през 2024 г.) до 53,5 млрд. лв.

Кредитите за предприятия (без овърдрафтите) растат с 10,6% на годишна база (при ръст от 4,6% на годишна база през 2024г.) до 33,3 млрд. лв. По сектори най-голям е обемът на депозитите и кредитите в секторите търговия и преработваща промишленост.

Източник: БНБ

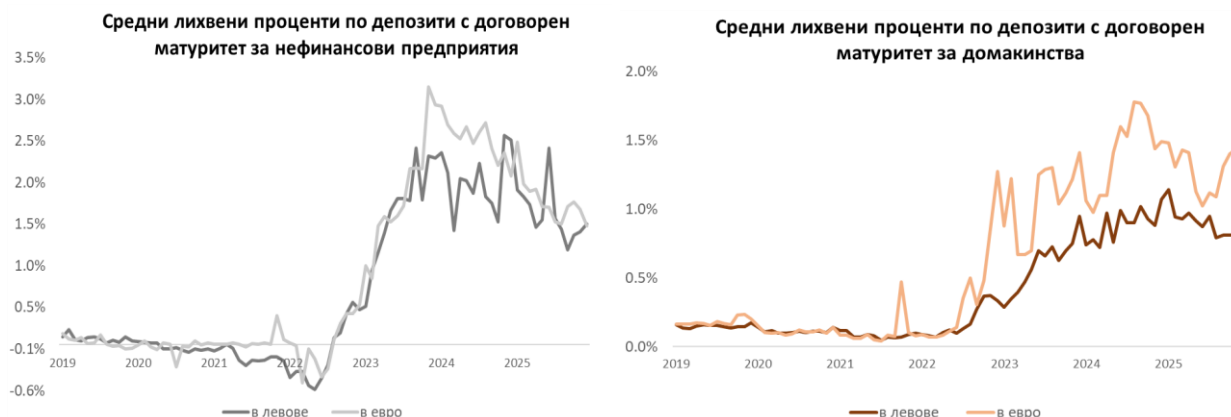

Лихвени проценти

През изминалата 2025 г. се наблюдава постепенно намаление на средните лихвени проценти по новодоговорените депозити и жилищните кредити в лева и евро, както и се наблюдава леко повишение при кредитите за потребление в евро.

Лихвени проценти по депозити

През изминалата 2025 г. се наблюдава постепенно намаление на средните лихвени проценти по новодоговорените депозити. Средният лихвен процент по депозитите с договорен матуритет за домакинства в левове се понижава с 22 базисни точки от 1,07% в края на 2024 г. до 0,85%. При депозитите в евро се отчита намаление от 25 базисни точки от 1,49% до 1,24%. Средният лихвен процент по новодоговорените депозити с договорен матуритет за нефинансови предприятия се понижава от 2,46% до 1,45% за депозитите в левове и намалява от 2,03% до 1,43% за тези в евро.

Източник: БНБ

Лихвени проценти по кредити

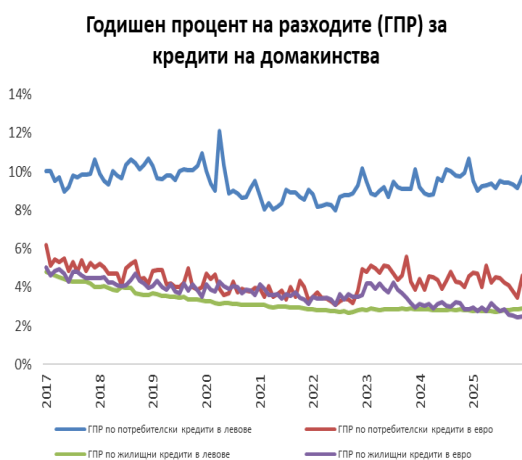
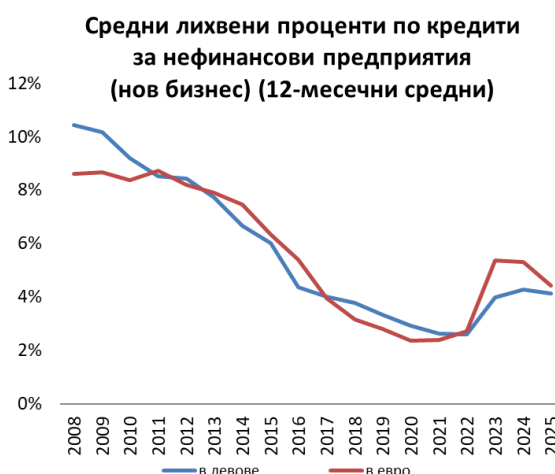
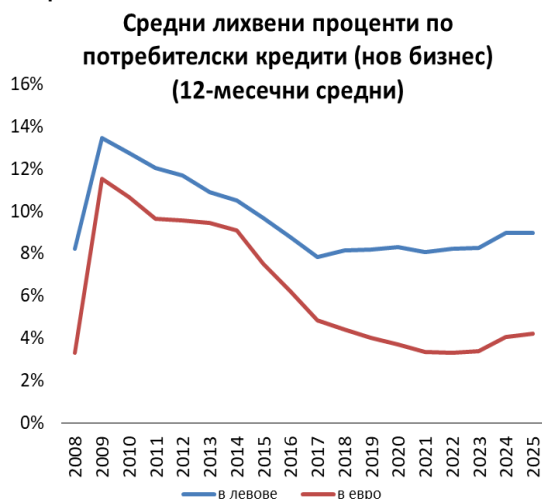
В края на 2025 г. средните лихвени проценти по жилищните кредити леко се понижават от 2,50% в края на 2024г. за отпуснатите кредити в левове до 2,48%. Средните лихвени проценти по жилищните кредити достигат 2,43% за отпуснатите кредити в евро при 2,80% в края на предходната 2024г.

Средният лихвен процент по потребителските кредити в левове към края на декември 2024 г. намалява от 10,03% в края 2024г. до 9,43%. Лихвените проценти по потребителските кредити в евро към края на декември 2025 г. се увеличават до 4,53% спрямо 4,42% в края на 2024г.

Към края на декември 2025 г. годишният процент на разходите (ГПР) за жилищни кредити в евро намалява от 2,87% в края на 2024 г. до 2,47%, а за жилищните кредити в левове се отбелязва минимално увеличение от 2,82% до 2,90%. Нивото на ГПР при потребителските кредити в левове е 9,76% и 4,61% за тези в евро в края на 2025 г. при 10,68% и 4,58%, съответно, в края на 2024г.

Средните лихвени проценти по новоотпуснатите кредити за нефинансови предприятия се понижават от 4,47% до 4,09% за тези в левове и от 5,01% до 4,60% за тези в евро.

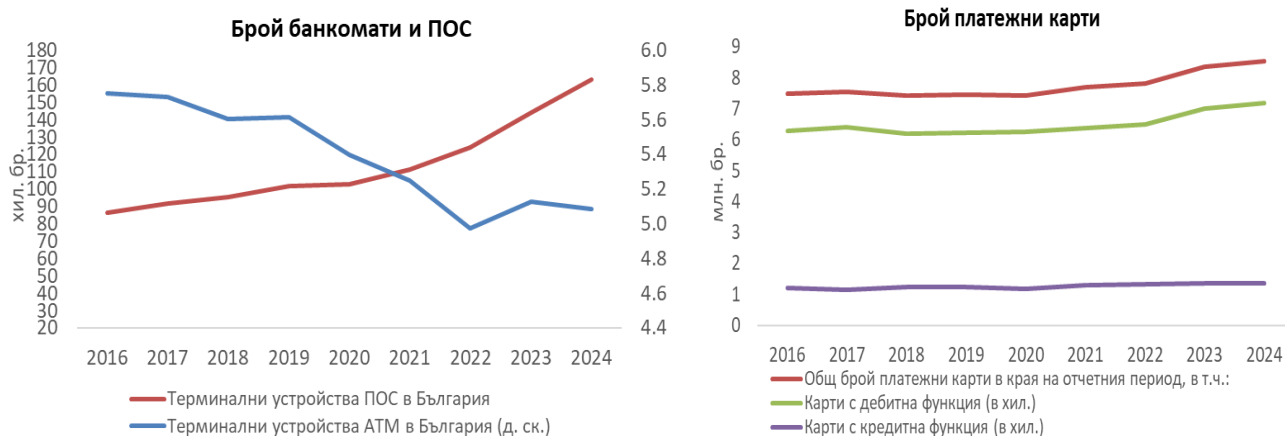

Платежна статистика

В края на 2024г. общият брой на платежните сметки се увеличава до 13,54 млн. броя от 11,56 млн. бр., според статистиката на плащанията на БНБ.

За една година общият брой на платежните карти нараства до 8,548 млн. броя от 8,354 млн. броя. В края на 2024г. от тях 7,196 млн. броя са карти с дебитна функция, а 1,352 млн. броя – карти с кредитна функция. Преди година техният брой е бил 6,999 млн. и 1,355 млн., съответно.

В края на 2024г. броят на терминалните устройства АТМ (банкоматите) намаляват до 5 087 броя от 5 128 броя в края на 2023г. За същия период броят на терминалните устройства ПОС се увеличава до 163 190 от 144 295.

Източник: БНБ

През 2024г. броят на картовите плащания (в България и към други държави) нараства с 19,2% на годишна база до 570,5 млн., а като стойност – с 18,8% на годишна база до 40,4 млрд. лв.

През 2024г. броят на картовите плащания, инициирани чрез физически ПОС терминал, се увеличава със 17,7% до 437,7 млн. броя при 372,0 млн. броя през 2023г., докато плащанията чрез физически ПОС растат със 6,1%, като стойност, до 24,4 млрд. лв. от 23,0 млрд. лв. през 2023г.

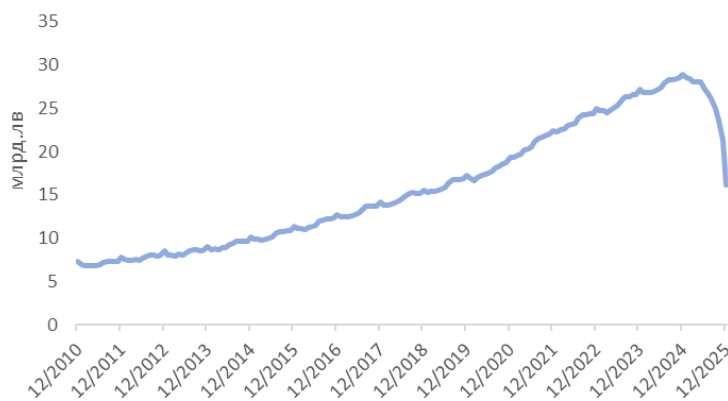
През 2024г. броят на картовите плащания, инициирани дистанционно (през интернет), са с 24,3% повече спрямо предходната година, достигайки 132,8 млн. бр. Тяхната стойност се увеличава с 45,5% на годишна база до 16,0 млрд. лв.

Източник: БНБ, собствени изчисления

В края на 2025 г. стойността на парите в обращение (банкноти и монети извън касите на БНБ) намаляват с 44,1% – до 16,1 млрд. лв. от 28,9 млрд. лв. в края на 2024г. Делът на парите в обращение спрямо БВП възлиза на 7,1%. Основна причина за намалението на парите в обращение е изтеглянето на левове от обращение във връзка с приемането на еврото от 1-ви януари 2026г.

Пари в обръщение

Източник: БНБ

Отказ от права (Disclaimer)

Този документ е предназначен само за информационни цели. Изготвен е от направление „Банкова политика и анализи“ на Асоциацията на банките в България на базата на материали и данни, публикувани от Националния статистически институт (НСИ), Евростат, Българска народна банка (БНБ), Министерството на финансите (МФ), Европейската централна банка (ЕЦБ), Европейския банков орган (ЕБО), Европейската комисия (ЕК), Международния валутен фонд (МВФ), Световната банка (СБ), Европейската банкова федерация (ЕБФ) и Европейската банка за възстановяване и развитие (ЕБВР). Източник за снимките – pixabay.com.

Информацията в тази публикация е от общ характер. Тя не следва да се разглежда като препоръка за закупуване или продажба на финансови инструменти или ценни книжа и не е предложение или проспект по смисъла на Закона за публично предлагане на ценни книжа (ЗППЦК), Закона за пазарите на финансови инструменти (ЗПФИ) или друг относим нормативен акт, в т.ч. и чуждестранен.

Нито Асоциацията на банките в България, нито нейните членове носят отговорност за точността или пълнотата на тази информация.

Всички исторически стойности, статистически данни и графики са актуализирани до 15 април 2026г. включително, освен ако не е посочено друго.

Представените гледни точки са тези, които преобладават към 15 април 2026г.